

До реєстр. № 15460
від 31.07.2026 р.
реєстр. № 15460-1
від 07.08.2026 р.
реєстр. № 15460-2
від 18.08.2026 р.

ВИСНОВОК

на проєкти Законів

про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях
(реєстр. № 15460 від 31.07.2026 р.)

про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо встановлення мораторію на зміну умов справляння митних платежів
(реєстр. № 15460-1 від 07.08.2026 р.)

про внесення змін до Митного кодексу України щодо уточнення особливостей при переміщенні (пересиланні) товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях
(реєстр. № 15460-2 від 18.08.2026 р.)

26 серпня 2026 року
протокол № 225

Комітет на своєму засіданні 26 серпня 2026 року (протокол № 225) розглянув проєкт Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (реєстр. № 15460 від 31.07.2026 р.), поданий Кабінетом Міністрів України та альтернативні до нього: проєкт Закону про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо встановлення мораторію на зміну умов справляння митних платежів (реєстр. № 15460-1 від 07.08.2026 р.), поданий народним депутатом України Разумковим Д.О. та іншими народними депутатами України та проєкт Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо

уточнення особливостей при переміщенні (пересиланні) товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (реєстр. №15460-2 від 18.08.2026 р.), поданий народним депутатом України Кривошеєвим І.С.

Як зазначено у Пояснювальній записці, проєкт Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (**реєстр. №15460**) розроблено з метою:

гармонізації законодавства України з питань митної справи з правом Європейського Союзу;

узгодження законодавства України з питань митної справи з нормами змін до податкового законодавства України щодо оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів на митну територію України, зокрема придбаних згідно з правилами дистанційного продажу, внесених законопроєктом за реєстр. № 15112-д від 07.05.2026 р., який, в свою чергу, розроблений народними депутатами України з метою узгодження норм податкового законодавства України з положеннями Директиви Ради (ЄС) 2006/112/ЄС від 28.11.2006 р. про спільну систему податку на додану вартість, Директиви Ради 2006/79/ЄС від 05.10.2006 р. про звільнення від податків на імпорту малих партій некомерційних товарів з третіх країн.

Метою альтернативного **законопроєкту за реєстр. №15460- 1**, як зазначено у Пояснювальній записці, є забезпечення стабільності та передбачуваності умов справляння митних платежів у період дії воєнного стану та протягом одного року з дня його припинення чи скасування. Завданнями законопроєкту є встановлення тимчасового мораторію на зміну складу митних платежів, їх ставок, умов та порядку справляння, а також митних пільг; зменшення фіскальної та регуляторної невизначеності; забезпечення передбачуваних умов для імпортерів, експортерів, операторів поштового зв'язку, експрес-перевізників, підприємств електронної торгівлі та споживачів.

Метою альтернативного **законопроєкту за реєстр. №15460-2**, як і законопроєкту за реєстр. № 15460 є гармонізація законодавства України з питань митної справи з правом Європейського Союзу та узгодження законодавства України з питань митної справи з нормами змін до податкового законодавства України щодо оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів на митну територію України, зокрема придбаних згідно з правилами дистанційного продажу.

Реалізація заявленої мети вирішується у вказаних законопроєктах шляхом внесення змін до Митного кодексу України, зокрема:

у законопроєкті за реєстр. № 15460 запропоновано:

визначити особливості застосування курсів валют для цілей здійснення нарахування та сплати податку на додану вартість за операціями з дистанційного продажу товарів;

визначити повноваження посадових осіб митних органів щодо здійснення митного контролю товарів, сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових чи експрес-відправленнях, та особливості відповідальності таких осіб у разі невиконання митних формальностей;

визначити способи та особливості декларування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях;

визначити момент виникнення обов'язку зі сплати митних платежів у разі ввезення на митну територію України товарів, придбаних згідно з правилами дистанційного продажу товарів;

включити підприємства електронного інтерфейсу, посередників, визначених підприємствами електронного інтерфейсу, до категорії осіб, на яких покладено обов'язок із сплати митних платежів;

встановити особливі умови забезпечення та сплати податку на додану вартість з операцій з дистанційного продажу товарів;

визначити вимоги до обліку підприємств електронного інтерфейсу – нерезидентів, їхніх посередників, підприємств електронного інтерфейсу – резидентів;

установити перехідний період для посадових осіб підприємств електронного інтерфейсу, посередників підприємств електронного інтерфейсу, операторів поштового зв'язку, експрес-перевізників щодо звільнення від адміністративної відповідальності, встановленої Митним кодексом України за правопорушення, пов'язані з неповною та/або несвоєчасною сплатою податку на додану вартість щодо товарів, сумарна фактурна вартість яких не перевищує 150 євро, що переміщуються (пересилаються) на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, за умови сплати такого податку в повному обсязі.

Законопроект (реєстр. № 15460) взаємопов'язаний із проектом Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій електронної торгівлі податку на додану вартість (реєстр. № 15112-д від 07.05.2026).

у альтернативному законопроекті за реєстр. № 15460-1 запропоновано:

установити мораторій на зміну умов справляння митних платежів у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом одного року з дня його припинення чи скасування (шляхом доповнення розділу ХХІ «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України пунктом 9-52), який буде поширюватись на зміну складу

митних платежів, визначених пунктом 27 частини першої статті 4 Митного кодексу України, ставок таких платежів, умов і порядку їх справляння, а також митних пільг.

Положення альтернативного законопроекту **за реєстр. № 15460-2** мають відмінність від положень законопроекту за реєстр. № 15460 тільки в даті набрання чинності. Передбачається, що у разі прийняття Закону (законопроект за реєстр. № 15460-2), він набирає чинності з першого дня, року наступного за роком набуття Україною статусу членства в Європейському Союзі.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України у своїх експертних висновках до вищевказаних законопроектів надало зауваження зокрема:

до **реєстр. №№ 15460** (вих. від 24.08.2026 № 16/03-2026/198909) звернуло увагу на те, що:

приписи оновленої частини четвертої ст. 298 Митного кодексу України, за якими «податок на додану вартість за операціями з дистанційного продажу товарів у випадках, визначених законодавством України з питань митної справи, сплачується у валюті України, іноземній валюті, за курсом, визначеним частиною другою статті 31 цього Кодексу, на рахунки, визначені частиною третьою статті 374¹ цього Кодексу», не належать до предмету регулювання Митного кодексу України. Аналогічне за змістом зауваження стосується також вказаної нової статті 374-1 Митного кодексу України, якою визначаються особливі умови забезпечення та сплати податку на додану вартість по операціях з дистанційного продажу товарів;

у підпункті 1 пункту 2 розділу II проекту доручається Кабінету Міністрів України: внести на розгляд Верховної Ради України відповідно до бюджетного законодавства пропозиції щодо збільшення видатків Державного бюджету України у 2026-2027 роках на забезпечення діяльності митних органів з питань запровадження в Україні правил дистанційного продажу товарів.

ГНЕУ зауважує, що відповідно до частини восьмої статті 90 Регламенту Верховної Ради України «якщо для реалізації положень поданого законопроекту після його прийняття необхідні зміни до інших законів, такі зміни мають викладатися в розділі «Перехідні положення» цього законопроекту або в одночасно внесеному його ініціатором окремому законопроекті». Також виглядає алогічним підхід, за яким суб'єкт права законодавчої ініціативи надає відповідне доручення самому собі.

до **реєстр. № 15460-1** (вих. від 24.08.2026 № 16/03-2026/198910) – зазначило про наступне:

1) відповідно до пункту 27 частини першої статті 4 Митного кодексу України митні платежі охоплюють мито, акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) та податок на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції)». З цього

приводу ГНЕУ зазначає, що питання встановлення мораторію на ставки акцизного податку та податку на додану вартість не належать до предмету регулювання Митного кодексу України;

2) проектом пропонується встановити тимчасовий мораторій «на зміну складу митних платежів, визначених пунктом 27 частини першої статті 4 Митного кодексу України, ставок таких платежів, умов та порядку їх справляння, а також митних пільг». У пояснювальній записці, серед іншого, зазначається, що «законопроект сприятиме зниженню витрат на пристосування до частих змін правил, стабільності логістичних і договірних моделей, підтримці малого та середнього підприємництва, а також недопущенню додаткового цінового навантаження на споживачів у період воєнного стану» (п. 6).

У зв'язку з цим, виникає питання, як запровадження мораторію, зокрема, на зміну митних пільг, яка може здійснюватися шляхом їх посилення та/або розширення, сприятиме підтримці суб'єктів господарювання.

У цьому контексті слід також враховувати актуальність такого інструменту як митні пільги в період воєнного стану та у відбудовний період, використання якого (що також підтверджено практикою його застосування) дозволяє оперативно впливати на усунення дисбалансів в структурі пропозиції товарів оборонного призначення, енергетичної сфери, будівельних матеріалів, технологій тощо, які постійно, причому з цілком об'єктивних причин, виникають в зазначені періоди.

Також ГНЕУ звертає увагу на те, що поняття «митні пільги» включає, в тому числі, зменшення ставок мита;

3) проект, який має назву «Про внесення змін до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо встановлення мораторію на зміну умов справляння митних платежів» і, відповідно, «передбачає збереження чинних умов справляння митних платежів у період дії воєнного стану та протягом одного року з дня його припинення чи скасування» (п. 1 пояснювальної записки до нього), визначено як альтернативний до проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» (реєстр. № 15460 від 31.07.2026), який, як зазначається у п. 1 пояснювальної записки до нього, «розроблено з метою: гармонізації законодавства України з питань митної справи з правом Європейського Союзу; узгодження законодавства України з питань митної справи з нормами змін до податкового законодавства України щодо оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів на митну територію України, зокрема придбаних згідно з правилами дистанційного продажу».

З цього приводу ГНЕУ зазначає, що відповідно до частини першої статті 100 Регламенту Верховної Ради України «альтернативними вважаються законопроекти, які містять положення, що регулюють однакове коло питань та

повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих же суспільних відносин».

до **реєстр. № 15460-2** (вих. від 24.08.2026 № 16/03-2026/198911) зазначило про те, що приписи оновленої частини четвертої статті 298 Митного кодексу України, за якими «податок на додану вартість за операціями з дистанційного продажу товарів у випадках, визначених законодавством України з питань митної справи, сплачується у валюті України, іноземній валюті, за курсом, визначеним частиною другою статті 3¹ цього Кодексу, на рахунки, визначені частиною третьою статті 374¹ цього Кодексу», не належать до предмету регулювання Митного кодексу України.

Аналогічне за змістом зауваження стосується також вказаної нової статті 374¹ МК, якою визначаються особливі умови забезпечення та сплати податку на додану вартість по операціях з дистанційного продажу товарів.

В ході обговорення законопроектів, народні депутати - члени Комітету дійшли до висновку, що прийняття проекту Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (**реєстр. № 15460**) сприятиме виконанню міжнародних зобов'язань України перед Міжнародним валютним фондом, а також Європейським Союзом у межах реалізації вимог Регламенту (ЄС) 2026/467 Європейського парламенту та Ради від 24 лютого 2026 року про здійснення посиленої співпраці щодо створення Позики на підтримку України (Ukraine Support Loan), узгодженню законодавства України з питань митної справи з нормами змін до податкового законодавства України щодо оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів на митну територію України, збільшенню потенційних податкових надходжень до бюджету України.

З огляду на вищезазначене, за наслідками розгляду та обговорення законопроекту, керуючись положеннями статей 108, 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», **Комітет вирішив:**

1) Рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (реєстр. № 15460 від 31.07.2026 р.), поданий Кабінетом Міністрів України та альтернативні до нього: проект Закону про внесення зміни до розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України щодо встановлення мораторію на зміну умов справляння митних платежів (реєстр. № 15460-1 від 07.08.2026 р.), поданий народним депутатом України Разумковим Д.О. та іншими народними депутатами України та проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо

уточнення особливостей при переміщенні (пересиланні) товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (реєстр. №15460-2 від 18.08.2026 р.), поданий народним депутатом України Кривошеєвим І.С., включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

за наслідками розгляду у першому читанні, проєкт Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (реєстр. № 15460 від 31.07.2026 р.), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти **за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками;**

2) доповідати позицію Комітету щодо цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України доручити Голові Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики – народному депутату України Гетманцеву Д.О.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

